

**UCHWAŁA NR XIX/27/2016
RADY GMINY SADKI
z dnia 28 kwietnia 2016 r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2015

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. z 2015 r. poz. 163 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2015, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Barbara Gajewska

Uzasadnienie

Na podstawie art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t.j. z 2015 r. Dz.U poz.163 ze zm.), Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy

Barbara Gajewska

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SADKACH

MISJA GOPS:

“Aktywizacja mieszkańców gminy w celu poprawy ich życia “

**Sprawozdanie z działalności
w roku 2015**

Sadki, kwiecień 2016 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania na podstawie m.in. ustaw :

1. z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015 poz.163 ze zm.)
2. z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r. nr 114 ze zm.).
3. z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Dz. U. z dnia 19 października 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 859 ze zm.).
4. z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. , poz. 332 ze zm).
5. z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. , poz. 1390)
6. z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2015 r. poz. 1863)
7. z dnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567 ze zm.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje założenia

1. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadki na lata 2014 – 2021, uchwała Nr XL/4/2014 Rady Gminy Sadki z dnia 30.01.2014 r,
2. Programu Aktywności Lokalnej dla gminy Sadki na lata 2009-2015, uchwała Nr XXIII/61/2008 Rady Gminy Sadki z dnia 29 grudnia 2008 r,
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2008-2014 realizował projekty systemowe w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej. Zgodnie z wytycznymi POKL narzędziami realizacji tego programu są kontrakty socjalne i programy aktywności lokalnej. W roku 2008 realizujemy kontrakty socjalne. Chcąc rozszerzyć zakres działania w zakresie rozwoju form aktywnej integracji, koniecznym staje się realizacja programu aktywności lokalnej.
Programu Aktywności Lokalnej Gminy Sadki był niezbędnym dokumentem do pozyskania środków zewnętrznych.
3. Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sadki na lata 2011-2015 , uchwała Nr IX/33/2011 ,Rady Gminy Sadki z dnia 26 maj 2011 r.“
4. Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 -2017 “, uchwała Nr III/15/2014, Rady Gminy Sadki z dnia 29 grudnia 2014 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne środki możliwości, uprawnienia i zasoby (art. 2 ust.1 ustawy).

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka (art.3 ust.1 ustawy).

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej (art.4 ustawy).

Pomocy udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,

- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- trudności w integracji osób, które otrzymały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą ,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

W przepisach wielokrotnie zawarta jest zasada pomocniczości, która wskazuje pierwszeństwo korzystania z własnych zasobów, możliwości i uprawnień przez osoby i rodziny. Kładzie również nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokojenie potrzeb.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, świadczenia dzielą się na pieniężne i niepieniężne, a prawo do świadczeń przysługuje gdy dochód nie przekracza :

- osobie samotnie gospodarującej 634 zł (do 30.09.2015 było 542 zł)
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514 zł (do 30.09.2015 było 456 zł).

Do świadczeń pieniężnych należą m.in. ;

1. zasiłek stały,
2. zasiłek okresowy,
3. zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
4. zasiłek celowy na zakup żywności.

Do świadczeń niepieniężnych należą:

1. praca socjalna,
2. bilet kredytowany,
3. składki na ubezpieczenie społeczne,
4. składki na ubezpieczenie zdrowotne,
5. sprawienie pogrzebu,
6. poradnictwo specjalistyczne,
7. interwencja kryzysowa,
8. schronienie,
9. posiłek,
10. niezbędne ubranie,
11. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
12. pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
13. mieszkania chronione.

I. Organizacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Struktura organizacyjna GOPS i zatrudnienie (17 osób , 12,12 etatu)

1. Kierownik - 1 osoba
2. Główna księgowa – 1 osoba
3. Dział pomocy społecznej;

- pracownicy socjalni – 4 osoby
- asystent rodziny - 1 osoba
- opiekunki środowiskowe – 8 osób (3,12 etatu)
- 4. Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego;
 - inspektor - 1 osoba
 - pomoc administracyjna 1 osoba

GOPS korzystał z zatrudnienia subsydiowanego: 1 osoba pracowała w ramach prac publicznych asystent rodziny był dofinansowany z rządowego konkursu . Mieliśmy też jedno miejsce stażowe .

- struktura zatrudnienia według wykształcenia

1. wyższe: magisterskie	8
2. policealne z II stop. specjalizacji	1
3. średnie	2
4. zasadnicze zawodowe	3
5. podstawowe	3

Pracownicy Ośrodka posiadają pełne kwalifikacje do wykonywania zawodu .

2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia, konferencjach

Pracownicy uczestniczyli w kursach, szkoleniach specjalistycznych, konferencjach o następującej tematyce :

- Pomoc społeczna 2015 - aktualne problemy Domy Pomocy Społecznej,
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych – aktualności- nowelizacja ,
 - Sprawozdawczość budżetowa
 - Zamknięcie ksiąg rachunkowych,
 - Gospodarka finansowa,
 - Prawo pracy w jednostkach samorządu terytorialnego,
 - Ochrona danych osobowych,
 - Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny,
 - Sygnity - zmiana oprogramowania ŚR i FA
 - Świadczenia rodzinne „1 zł ” za „1 zł”,
 - Konstruowanie Gminnego Programu Profilaktyki,
 - Szkolenie dla członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Prawne aspekty stosowania ustawy o pomocy społecznej w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych,
 - Szkolenie warsztatowe zmierzające do podniesienia poziomu bezpieczeństwa kadry pomocy społecznej,
 - „Zagrożenia we współczesnym świecie , a wsparcie specjalistyczne dla uczniów, szkoły i rodziny. Zaburzenia życia psychicznego”.
 - „Zrozumieć Autyzm- Program pomocy Osobom Autystycznym z Terenów Wiejskich oraz Ich Rodzinom.”
 - Ochrona i wymiana danych osobowych w jednostkach pomocy społecznej ,
 - Ochrona prawna, czyli prawne aspekty bezpieczeństwa pracowników socjalnych,
 - Najnowsze zmiany w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - Rola i współpraca pracowników socjalnych, asystentów rodziny i koordynatorów pieczy zastępczej w pracy z dzieckiem i rodziną,
 - Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych „ Odpowiedzialny sprzedawca”,

Szkolenia były finansowane z różnych źródeł : środki Europejskiego Funduszu Społecznego,

środki własne, z GKRPA . Pracownicy GOPS brali udział w Sesjach Rady Gminy Sadki, posiedzeniach GKRPA , zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych. Uczestniczyli w rozprawach sądowych.

3. Warunki pracy, wyposażenie

W skład pomieszczeń użytkowanych przez Ośrodek wchodzi :

- biuro kierownika,
- biuro dla pracowników socjalnych,
- biuro dla inspektorów (księgowość, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny),
- biuro na działalność PIK,
- archiwum .

Budynek posiada niezbędną instalację. Biura wyposażone są w komputery, drukarki inny sprzęt i programy komputerowe. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych : podjazd i łazienka. W roku 2015 został wyposażony w instalację alarmową i napadową

4. Działalność edukacyjna, uroczystości, konferencje

22.08.2015r. odbyło się VI Spotkanie Rodzin i Przyjaciół Domu w Nakle nad Notecią ,

4.09.2015r. jubileusz 10-lecia Środowiskowego Domu Samopomocy w Nakle nad Notecią

20.10.2015r. Dzień Seniora - współfinansowanie z Kołem Nr 4 Emerytów Rencistów i Inwalidów w Sadkach .

20.11.2015 r. spotkanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego oraz z okazji 25 lat funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej,

17.12.2015 r. spotkanie opłatkowe emerytów, rencistów i osób samotnych z gminy Sadki, które jest współorganizowane corocznie.

II. Realizacja budżetu

Pomocą społeczną w 2015 roku było objętych 343 rodzin (1011 osób w rodzinach).

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu według rozdziałów w 2015 r.

Lp .	Tytuł	Wykonanie budżetu w zł
1.	Rozdział 85195	1.340,48
2.	Rozdział 85202 (śr. własne) dom pomocy społecznej	15.945,66
3.	Rozdział 85204 (śr. własne) Rodziny zastępcze – wydatki na rodzinne domy dziecka	11.430,46
4.	Rozdział 85205(śr. własne) Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	964,12
5.	Rozdział 85206 Wspieranie rodziny	40.558,19 (w tym kwota dotacji 23.099,94 zł środki własne 17.458,25)
6.	Rozdział 85212 ogółem	3.046.206,92

	- świadczenia rodzinne - fundusz alimentacyjny - ubezpieczenie społeczne	2.463.507,70 431.800,43 150.898,79
7.	Rozdział 85213 ogółem 1. składki na ubezpieczenie (świadczenia rodzinne) 2. składki na ubezpieczenie zdrowotne (pomoc społeczna).	40.599,03 29.462,40 11.136,63
8.	Zasiłki i pomoc w naturze ogółem Rozdział 85214 w tym: - zasiłki okresowe - zasiłki celowe i pomoc w naturze(śr. własne) - zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłeska żywiolową Rozdział 85216 -zasiłki stałe	436.498,74 296.738,25 134.979,49 55.558,76 106.200,00 139.760,49
9.	Rozdział 85295 1. Dożywianie(w tym własne 45.450zł) - pomoc w formie posiłku - pomoc w formie zasiłku na zakup żywności 2. Noclegownia (śr. własne) 3. Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego "200"	156.887,48 151.650,48 96.370,48 55.280,00 4.437,00 800,00
Razem		3.750.431,08

Środki własne : 151.244,25 zł

Środki z budżetu państwa: 3.598.246,35 zł

Tabela nr 2. Liczba wydanych decyzje administracyjnych z zakresy pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w 2015 r.

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Z pomocy społecznej.</i>	<i>Ze świadczeń rodzinnych.</i>	<i>Z funduszu alimentacyjnego</i>
Ilość decyzji ogółem	1125	804	116

III. Pomoc środowiskowa

1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnej gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kwota zasiłku nie mogła być wyższa niż 604 zł i niższa niż 30 zł. Stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym a posiadanym dochodem. W roku 2015 przyznano zasiłek stały 37 osobom, wypłacono 333 świadczeń na kwotę 139.760,49 zł.

W roku 2015 z ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 28 świadczeniobiorców, opłacono 286 składek tj. 11.136,63 zł.

2. Zasiłek okresowy

Zasiłek przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Wysokość zasiłku okresowego w 2015 r. dla rodzin i osób samotnych wyniosła 50 % różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, jednak nie mniej niż 20,00 zł. Przyznano zasiłki okresowe 110 rodzinom, wypłacono 343 świadczeń na kwotę 134.979,49 zł.

W/w zadania są zadaniami własnymi, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

3. Zasiłek celowy i w naturze

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy w szczególności m. in. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży. W roku 2015 wypłacono 55.558,76 zł.

W kwietniu 2015 r. trzy rodziny w wyniku pożaru straciły dorobek całego życia. Został zawiązany Komitet Pomocy Osobom Poszkodowanym w pożarze, w składzie: Alicja Matejczyk, Elżbieta Kawula i Czesław Gagajek. Celem Komitetu była zbiórka publiczna w formie dobrowolnych wpłat na konto. W tym celu została wyodrębnione konto przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadkach. Na konto wpłynęła kwota 1.210,44zł, która została przekazana pogorzelncom.

Z nocy 1 września na 2 przez teren naszej gminy przeszedł potężny huragan. Największych szkód doznali mieszkańcy Dębowa, Broniewa, Dębionka, Śmielina oraz w Anielinach.

Ośrodek pomocy udzielał wsparcia rodzinom, które doznali szkód w budynkach mieszkalnych. W tym celu Wójt Dariusz Gryniwicz Zarządzeniem nr 80/W/21015 z dnia 2 września 2015 r. powołał komisję w składzie: Michalina Zygmunt, Alicja Matejczyk, Tadeusz Chojnacki, Joanna Lipińska, Beata Łeszyk i Natalia Błaszkiwicz.

Pomoc z tego tytułu otrzymało 25 rodzin. Ze środków budżetu państwa na kwotę 106.200zł i 600 zł ze środków własnych.

W noclegowni przebywały 3 osoby. W okresie od stycznia do marca 2015 r. Koszt pobytu wyniósł 4.437 zł. Jedna osoba bezdomna otrzymała mieszkanie socjalne. Pomoc ta jest pokrywana ze środków własnych Gminy.

4. Wieloletni program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"

W 2015 roku dożywianiem w szkołach i przedszkolach objętych było 196 dzieci w 94 rodzinach, a wydano 22.883 posiłków. Dożywianie dzieci było prowadzone w systemie zbiorowym w przedszkolu, szkołach różnego typu, internatach w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym lub posiłki są dowożone. Prowadziliśmy dożywianie w 11 placówkach.

Dożywiamy są również uczniów z gminy Sadki, którzy uczą się poza terenem naszej gminy . Koszt posiłków w szkole wyniósł 96.370,48 zł. Na pomoc w formie zasiłku na zakup żywności przeznaczono 55.280 zł .Tę pomoc otrzymało 118 rodzin, wypłacono 230 świadczeń.

Całkowity koszt programu to:	151.650,48 zł w tym :
-środki własne	45.450,00 zł
-dotacja Wojewody	106.200,48 zł

5. Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód 634 zł , osoby w rodzinie 514 zł na osobę. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Pełna odpłatność to kwota 16,07 zł/godz.

- 1) W 2015 roku usługi opiekuńcze były świadczone w 26 środowiskach. Wymiar godzin pracy wynosił od 1 godziny dziennie do 5 godzin.
- 2) Opiekunki środowiskowe zatrudniane są według potrzeb.
- 3) Opiekunki przepracowały 7.891 godziny. Koszt świadczeń usług opiekuńczych wyniósł 133.581,67 zł .

Z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze wpłacono 27.495,37 zł.

6. Pomoc rzeczowa

Prowadzimy zbórkę rzeczy używanych w ramach działań "Dzielmy się" Otrzymane rzeczy (odzież, meble , wyposażenie agd) od mieszkańców gminy i okolic są składowane w Ośrodku. W przypadku mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, sprzętu RTV itp, pracownicy socjalni posiadający rozeznanie środowiska przekazują ofertę poszczególnym klientom. Sprzęty są dostarczane transportem Urzędu Gminy .

26 rodzin objętych pomoc ośrodka otrzymało drewno, które pochodziło z oczyszczania terenów po przejściu huraganu.

Pomoc w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Bezpłatna pomoc została udzielana w postaci artykułów spożywczych.

GOPS Sadki otrzymuje pomoc żywnościową przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Bydgoszczy. Pracownicy Ośrodka organizują transport, zajmują się rozładunkiem, wydawaniem artykułów oraz bardzo szczegółowym rozliczeniem. Wspomagali nas pracownicy Urzędu Gminy i 1 osoba bezrobotna pracująca w ramach prac społecznie użytecznych. Pracownicy socjalni GOPS przygotowują skierowania, które upoważniają do odbioru pomocy żywnościowej.

Kryterium dochodowe do tej pomocy to 150 % kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej :

- dla osoby samotnej to 813 zł do 30.09.2015 r. , a od 1.10.2015 to 951 zł

- dla osoby pozostającej w rodzinie to 684 zł. do 30.09.2015 , a od 1.10.2015 r. to 771 zł

W 2015 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 252 rodzin tj. 847 osób. Łączna wartość artykułów spożywczych wyniosła 358.280,75 zł. Żywność była odbierana z magazynów w Bydgoszczy. Asortyment tej pomocy przedstawiał się następująco:

Tabela nr 3 Asortyment artykułów spożywczych

Lp.	Artykuł	Ilość otrzymana	Wartość w zł
1.	Makaron	10.080 kg	19.600,00
2.	<i>Kasza</i>	7.200 kg	13.701,60
3.	Ser podpuszczkowy	2376 kg	26.207,28
4.	Cukier	10.920 kg	27.342,00
5.	Ser topiony	1.920 kg	18.144,00
6.	Dżem	5.616 kg	24.030,85
7.	Mleko 1	12.960 l.	19.569,60
8.	Mielonka wieprzowa	8.985,60 kg	49.365,10
9	Płatki kukurydz.	5.440 kg	18.480,00
10.	Klopsiki w sosie własnym	5.140,80 kg	19.953,66
11.	Groszek z marchewką	3.600 kg	12.432,00
12.	Olej rzepakowy	4.050 l	14.434,20
13.	Koncentrat pomidorowy	2.560 kg	8.038,40
14.	Kawa zbożowa instant	1.920 kg	37.868,16
15.	Sok jabłkowy	10.080 l	19.353,60
16.	Ryż biały	8.800 kg	29.760,00
	Razem	74.558,40 kg 27.090 l	358.280,75 zł

7. Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Pracę socjalną świadczy pracownik socjalny. Pracownikiem socjalnym może być osoba, która posiada dyplom uzyskania tytułu zawodowego w zawodzie pracownik socjalny, dyplom wyższej szkoły zawodowej o specjalności praca socjalna lub ukończone studia wyższe o specjalności praca socjalna na jednym z kierunków: pedagogika, politologia, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie. Należy podkreślić szczególną rolę tego zawodu jako zawodu zaufania społecznego, pracownik socjalny ma dostęp do szczególnie chronionych danych osobowych. Ważnym zadaniem pracownika socjalnego

w ramach pracy socjalnej jest współpraca z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i wykluczeniu społecznemu. Jednym z wielu celów o podstawowym znaczeniu jest: ułatwienie włączania marginalizowanych, społecznie wykluczonych, słabych i zagrożonych grup ludzi do życia w społeczności lokalnej.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny to umowa z klientem polegająca na wspólnym uzgodnieniu celów i działań między pracownikiem socjalnym a klientem. Nie dotrzymanie kontraktu, daje podstawę do ograniczenia bądź odmowy pomocy.

W 2015 roku zawarto 20 kontraktów socjalnych. Kontrakty są zawierane z klientami, którzy mają własne uprawnienia i możliwości, a nie chcą z nich skorzystać. Dzięki kontraktom socjalnym część osób/rodzin usamodzielniała się bądź też zaczęła wykorzystywać własne możliwości i uprawnienia. Osoby/rodziny, w których przyczyną trudnej sytuacji jest niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba usamodzielniała się w części. W dalszym ciągu wymagają większego lub mniejszego wsparcia ośrodka pomocy społecznej. Zmienia się tylko zakres i formy pomocy oraz sposób jej organizacji. Tak jest w przypadku osób, które dzięki pracy socjalnej pracowników socjalnych uzyskały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a co za tym idzie uprawnienia do świadczeń rentowych z ZUS lub uprawnienia do zasiłków stałych, podjęły pracę.

Ograniczenia w pomocy społecznej to:

- zbyt duża liczba rodzin przypadająca na jednego pracownika socjalnego,
- realizacja dodatkowych zadań przez pracowników socjalnych nie wynikających z ustawy o pomocy społecznej,
- nadmierna biurokratyzacja wszystkich czynności związanych z dokumentowaniem pracy pracowników socjalnych w tym pracy socjalnej,
 - roszczeniowa i bierna postawa klientów, którzy chcą mieć tylko prawo do świadczeń, a zapominają o obowiązkach, które nakłada ustawa o pomocy społecznej,
 - złożoność problemów wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i procedur Niebieskiej Karty oraz wspierania rodziny.

8. Punktu Interwencji Kryzysowej.

Udzielono wsparcia w wymiarze 7 godzin w miesiącu, przez 12 miesięcy razem 84 godziny w ramach PIK oraz 5 godzin w ramach przeciwdziałania przemocy. Razem to tylko 89 godzin.

Zadaniem jest niesienie pomocy i wsparcia osobom oraz rodzinom, znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Pomoc ta cieszy się dużym zainteresowaniem. Punkt oferuje pomoc: porady i terapię psychologiczną i poradnictwo socjalne.

1) Pomoc psychologa

- skorzystało - 136 osób,

Problemy, z którymi zgłaszali się klienci :

- problemy rodzinne,
- problemy małżeńskie, rozwód, separacja,
- problemy wychowawcze i emocjonalne u dzieci,
- przeżycia traumatyczne,
- myśli samobójcze,
- konflikty sąsiedzkie,
- problemy dotyczące nieumiejętności poruszania się na rynku pracy,
- problemy w zakresie braku umiejętności komunikacyjnych, w tym zachowań asertywnych i braku gotowości do wprowadzenia zmian w życiu,
- problem nadużywania środków psychoaktywnych,

- lęki i problemy dnia codziennego,
- problemy związane z poczuciem bezpieczeństwa materialnego,
- problemy w relacjach z nauczycielami,
- przemoc domowa,

Zrealizowano 6 wyjazdów o charakterze edukacyjno - profilaktycznym. 6 rodzin zostało objętych oddziaływaniami terapeutycznymi. Odbyło się 5 wizyt domowych i 6 mediacji rodzinnych.

Osoby korzystające z pomocy psychologa otrzymały materiały edukacyjne, psychoedukacyjne, informacyjne i profilaktyczne.

Metody pracy to: porady, interwencje, psychoedukacja, terapia krótkoterminowa i rodzinna, wyjazdy w środowisko.

Klienci zostali poinformowani o konieczności podjęcia leczenia specjalistów np.: psychiatra, onkolog, nefrolog, neurolog, okulista.

Spotykamy się z nowymi problemami w pomocy, a mianowicie: ze zjawiskiem opuszczania dzieci przez rodziców, którzy wyjeżdżają za granicę, a dzieci pozostawiane są pod opieką osób nieodpowiedzialnych, nieumiejętność gospodarowania budżetem rodziny. Nastęstwem tego są problemy wychowawcze, zaniedbane dzieci, problemy w szkole oraz rozpad małżeństw. Nastąpił wzrost przemocy w rodzinach, wzrost zachorowalności na choroby psychiczne. Na terenie naszej gminy są osoby bezdomne. Uczniowie nie kontynuują nauki w szkołach ponadgimnazjalnych. Mieszkańcy wracają z zagranicy i powracają do systemu pomocy społecznej. W polu naszego działania są osoby i rodziny długotrwale korzystające z pomocy ponad 3 lata i dłużej, których bardzo trudno zmobilizować do aktywności własnej. Nowa rzeczywistość generuje inne problemy. W te działania muszą być w szerszym zakresie zaangażowani tacy specjaliści jak: psycholog, psychiatra, pedagog, specjalista d/s uzależnień. Przybywa problemów: nadużywania alkoholu, szczególnie u kobiet i osób młodych, przemocy w rodzinie, zaburzenia psychiczne, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, a co za tym idzie problemy wychowawcze i szkolne dzieci. Naszą pomoc coraz częściej kierujemy do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych, którzy stali się też „euro-dziadkami-sierotami”. Dorosłe dzieci wyjechały za granicę, opuszczając niedołączonych rodziców. Zwiększa się liczba środowisk objętych pomocą w formie usług opiekuńczych. Odczuwalnym problemem na terenie naszej gminy jest brak mieszkań. Pracownicy socjalni współpracują m. in. z pedagogami, kuratorami, policją, strażą gminną. Mamy wspólne wyjazdy w teren z policjantami i strażnikami gminnymi. W naszej codziennej pracy jesteśmy narażeni na agresje ze strony klientów. Borykamy się z problemem zagwarantowania bezpieczeństwa w czasie pełnienia obowiązków służbowych.

Tabela nr 4 Powody przyznania pomocy społecznej w 2015 roku.

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	141*	456
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	5	5
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	83	407
5.	w tym wielodzietność	46	261
6.	Bezrobocie	130	461
7.	Niepełnosprawność	71	199
8.	Długotrwała lub ciężka choroba	60	126
9.	Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego-ogółem	41	166

10.	w tym rodziny niepełne	19	59
11.	w tym rodziny wielodzietne	9	51
12.	Przemoc w rodzinie	25	81
13.	Alkoholizm	24	55
14.	Narkomania	0	0
15.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	4
16.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiek-wych.	0	0
17.	Trudności w integracji osób, które otrzymały statut uchodźcy	0	0
18.	Zdarzenie losowe	4	12
19.	Sytuacja kryzysowa	0	0
20.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	25	47

*Rodzina spełnia kryterium ustawy o pomocy społecznej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

W ramach tej ustawy został powołany Zespół Interdyscyplinarny oraz są powoływane grupy robocze. Procedurę Niebieskiej Karty (NK) wszczyna się przez wypełnienie NK część "A". W roku 2015 było prowadzonych 24 Niebieskich Kart, w tym 5 z kontynuacji z roku ubiegłego, zostało sporządzonych 19 nowych NK. Policja przekazała do Przewodniczącego Zespołu 13 NK, a pomoc społeczna 5 NK, oświata 1 NK. Zostało powołanych 19 grup roboczych, w skład których weszli przedstawiciele pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia, członkowie GKRPA i kuratorzy sądowi.

1. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - 4,
2. Liczba posiedzeń grup roboczych - 46,
3. Liczba spotkań ze sprawcą przemocy - 11,
4. Liczba zakończonych procedur Niebieskiej - 14
5. Podjęte działania

- kierowanie do psychologa,
- poinformowanie o Ośrodku Leczenia Uzależnień KOLIBER w Nakle n/Not,
- wizyty monitorujące w środowisku przez pracowników socjalnych 81 wizyt oraz policjantów,
- poinformowanie o możliwości skorzystania ze Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- współpraca z pedagogami i kuratorami,
- informowanie sprawców o programie korekcyjno-edukacyjnym,

6. Udostępnienie materiałów informujących o problemie oraz gdzie szukać pomocy. Obsługę organizacyjno - techniczną zapewnia ośrodek pomocy społecznej, zgodnie z ustawą.

GOPS zrealizował „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sadki na lata 2011-2015”.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny uprawnia rodziny wielodzietne co najmniej z trójką dzieci do ulg i zniżek. Lista wszystkich zniżek dostępna jest na stronie: www.rodzina.gov.pl.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest dożywotnio, dzieciom do ukończenia

18 lub 25 lat w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód.

Zostało złożonych 49 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Liczba wydanych kart – 254,

w tym dla rodziców/opiekunów- 95,

dla dzieci - 159.

Na obsługę GOPS otrzymał dotację w kwocie 656,60 zł (na jeden wniosek to 13,40zł).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową.

Gdy rodzice przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, udziela się wsparcia m.in. w formie;

1. asystent rodziny pracował w 12 rodzinach, których wychowuje się 36 dzieci. To zadanie było współfinansowane z "Resortowego programu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej". Działanie to w większości zostało pokryte ze środków Koszt całkowity – 38.998,06 zł,

- w tym dotacja z programu 23.099,94 zł,
- środki własne 14.908,12 zł.

2. usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi były świadczone dla 1 rodziny i zostało przepracowanych 209 godzin, zadanie zostało pokryte ze środków własnych w kwocie 2.550,13 zł

3. Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umieszczonych było w pieczy zastępczej było 4 dzieci. Koszt tego zadania to 11.430,46 zł.

Dwoje dzieci jest umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej od 17.12.2014 r oraz dwoje w rodzinie zastępczej spokrewnionej od 16.05.2013 r. W pierwszym roku gmina ponosi wydatki w wysokości 10% kosztów całkowitych, w drugim roku pobytu koszt stanowi 30 %, a w trzecim już 50 %.

Realizujemy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017.

Ochrona zdrowia, pozostała działalność

Rozdział 85195 na kwotę 1.340,48 zł.

Ochrona zdrowia, pozostała działalność przeznaczona jest na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych dla potrzeb wydania decyzji. Zostało wydanych 9 decyzji.

IV. Pomoc instytucjonalna

1. Dom Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy w tym domu. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

W DPS przebywała jedna osoba (liczba świadczeń 12) . Mieszkaniec ponosi odpłatność w wysokości 70% swoich dochodów. Gmina dopłaca do kosztów . W 2015 roku była to kwota 15.945,66 zł.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Do Środowiskowego Domu Samopomocy w Nakle n/Notecią są kierowani mieszkańcy naszej gminy, którzy są niepełnosprawni. Stanowi formę wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Terapia tam prowadzona podtrzymuje i rozwija umiejętności niezbędne do samodzielnego życia, w szczególności związane ze współżyciem społecznym, motywowaniem do pracy, aktywnym spędzaniem czasu wolnego i gospodarowaniem pieniędzmi. Te działania mają się przyczynić do tego, aby osoby niepełnosprawne były w swoim środowisku społecznym i rodzinnym. Z tej formy wsparcia korzystały cztery.

3. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Do tej placówki w Nakle n/Notecią uczęszczają także mieszkańcy naszej gminy. Z tej formy wsparcia korzystało 4 osoby. Głównym zadaniem tej placówki jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz aktywizacja i usamodzielnienie. W warsztatach są 4 pracownicy: prowadzenia gospodarstwa domowego, stolarska, rzeźbiarska, tkacka, krawiecka, rękodzieła i obsługi urzędów biurowych. Pod okiem instruktorów uczestnicy poznają tajniki pracy. Uczestnicy warsztatów mają możliwość rozwijania własnych talentów, nawiązywania kontaktów .

V. Świadczenia rodzinne

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się.

Świadczenia rodzinne, z wyjątkiem zasiłku pielęgnacyjnego, przyznawane są, jeżeli dochód rodzinny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674 zł (do 31.10. było to 574 zł), a dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym 764 zł(do 31.10. było to 664 zł).

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Okres zasiłkowy jest od

1 listopada do 31 października roku następnego.

Kwota zasiłku rodzinnego uzależniona jest od wieku dziecka i kształtuje się następująco:

od 01.11. 2015 r.

- do 5 lat 89 zł
- powyżej 5 do 18 roku życia 118 zł
- powyżej 18 do ukończenia 24 lat 129 zł

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1000 zł.
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesięcy kalendarzowych lub 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności

albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie (bez waloryzacji).

- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka przysługujący osobom samotnie wychowującym dziecko nie posiadającym zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nie znany. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. Dodatek przysługuje w wysokości 185 zł miesięcznie na dziecko(był 170 zł), nie więcej jednak niż 370 zł. Na dziecko niepełnosprawne 265 zł (a było 250 zł) .
- dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 90 zł (było 80 zł) miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, przysługujący osobie uprawnionej na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 80 zł (było 60 zł) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; 100 zł (było 80 zł) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje raz w roku w wysokości 100 zł na dziecko.
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w kwocie 105 zł (było 90 zł) miesięcznie na dziecko albo w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej – w wysokości 63 zł (było 50 zł) miesięcznie na dziecko. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tabela nr 5 Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w 2015 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za 2015r. w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	887.243	8.732
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	466.889	4.364
2.1.	Urodzenie dziecka	31.000	31
2.2.	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	80.520	206
2.4.	Samotnego wychowania dziecka	66.770	382
2.5.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	38.480	481
2.6.	Rozpoczęcie roku szkolnego	56.400	564

2.7.	Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	52.879	975
2.7.1	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	3.750	40
2.7.2.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	49.129	935
2.8.	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	140.840	1.725
	RAZEM zasilki rodzinne z dodatkami.	1.354.132	13.096
	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	79.000	79

Świadczenia opiekuńcze

1. Zasiłek pielęgnacyjny wypłacany jest do 16 roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. Natomiast powyżej 16 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje jeżeli osoba legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, gdy niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75 roku życia jeśli nie posiada uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego – wynosi 153 zł miesięcznie (niewaloryzowany od 2006 r.).

2. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności
– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Od świadczenia odprowadzana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne jak również składka na ubezpieczenie społeczne. Wysokość świadczenie pielęgnacyjnego wynosiła 1.200zł, nie obowiązuje kryterium dochodowe.

3.Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Wysokość świadczenia to 520 zł .Przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł od 1.11.2015 r.

4. Zasiłek dla opiekuna (świadczenie pielęgnacyjne do 30.06.2013 r.)

Przysługuje opiekunom niepełnosprawnych dorosłych, którym uchylono prawo do tego świadczenia z dniem 1 lipca 2013r. W wysokości to 520 zł miesięcznie . Nie ma kryterium dochodowego.

Od 15 maja tego roku opiekunowie mogli składać wnioski (były na to 4 miesiące) o zaległy zasiłek wraz z odsetkami. Dostali je za okres od 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego wejście ustawy w życie o ile spełniali warunki określone w przepisach sprzed nowelizacji ustawy o świadczeniach.

Opiekun zrezygnował z pracy lub nie podejmuje zatrudnienia, by przejąć opiekę nad niepełnosprawnym bliskim. Nie dotyczy go kryterium dochodowe ani nawet obowiązek alimentacyjny.

Zasiłku tego nie dostaną ci opiekunowie, którzy pobierali w tym czasie zasiłek specjalny.

Prawo do zasiłku dla opiekuna jest bezterminowe, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności podopiecznego jest wydane na czas określony. Wtedy zasiłek będzie wypłacany do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa ważność orzeczenia.

Tabela nr 6 Realizacja świadczeń opiekuńczych w 2015 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za 2015 r. w zł	Liczba świadczeń w 2015 r.
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	369.495	2.415
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	530.000	443
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	67.755	137
4..	Zasiłek dla opiekuna	66.369	128
	Razem	1.033.619	3.123

Ogółem świadczenia rodzinne i opiekuńcze	2.466.751 zł
Ubezpieczenie społeczne - opłacono 1882 świadczeń na kwotę	150.899 zł
(Ubezpieczenie zdrowotne – opłacono 225 świadczeń na kwotę	29.462 zł
Razem	180.361 zł
Ogółem świadczenia rodzinne, opiekuńcze i ubezpieczenie,	2.647.112 zł

Z w/w zasiłków skorzystało 526 rodzin. W przypadku zasiłków wysyłanych przekazem pocztowym, korzystamy z upustu na opłaty pocztowe w wysokości 20%.

VI. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej;
- jest pełnoletnia i posiada własne dziecko;
- zawarła związek małżeński.

Organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest zobowiązany do przesłania zaświadczenia o bezskutecznej egzekucji w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Od 1.10.2008 kolejność przekazywania wyegzekwowanych kwot jest następująca: gmina dłużnika, zaliczka alimentacyjna, wierzycielka. Należności wyegzekwowane są dzielone: 20 % stanowi dochód własny gminy wierzyciela, 20% stanowi dochód własny gminy dłużnika, 60 % stanowi dochód budżetu państwa tak było do 17.09.2015 r. Od 18.09.2015 40% stanowi dochód własny gminy wierzyciela, a 60 % stanowi dochód budżetu państwa.

1. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

- zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny ,
- informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego

2. W przypadku gdy dłużnik uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w PUP, bez przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, pracy na zasadzie robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 par.1 Kodeksu Karnego oraz kieruje wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, przekazuje do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Tabela nr 7 Realizacja funduszu alimentacyjnego 2015 r.

Lp.	Wydatki w złotych	Liczba rodzin / liczba świadczeń
1.	432.800,43	59 / 1152

W ewidencji naszej jest 96 dłużników alimentacyjnych, w tym 39 zamieszkuje na terenie naszej gminy, 2 dłużników przebywa w ZK .

Prowadzone postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych to:

- w 20 przypadkach złożyliśmy zawiadomienie do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa. Prokuratura odmówiła w 16 przypadkach wszczęcia postępowania.
- przekazaliśmy informację do Biura Informacji Gospodarczej o stanie zadłużenia dłużników w przypadku 63 dłużników ,
- w 2 przypadkach wystąpiliśmy do PUP Nakło n/Not. o aktywizację zawodową dłużników ,
- przeprowadzono 23 wywiady alimentacyjne i tyle samo odebrano oświadczeń majątkowych,
- wydano 12 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego : 66.916,97 zł, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa 41.457,06 zł
- przekazane na dochody własne gminy wierzyciela 15,076,12 zł
- przekazane na dochody własne gminy dłużnika 10.383,79 zł

Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego 21.886 zł

- przekazane przez gminę na dochody własne 18.494 zł
- przekazane przez inne gminy 3.392 zł

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z zaliczki alimentacyjnej : 7.057,93zł (Gmina , budżet państwa po 50%).

Ogółem dochody gminy z tego tytułu : 25.415 zł

Na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego mamy 3 % od wypłaconych zasiłków 83.676,51. Gmina na ten cel przekazała 468 zł.

Na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny wydano 3.130.688,47 zł

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

- Z roku na rok rośnie liczba zadań realizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.
- Mamy częste zmiany przepisów prawa : w pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, funduszu alimentacyjnym oraz nowe zadaniach nakładane .
- Pracownicy zobowiązani są do aktualizowania i zdobywania nowej wiedzy.
- Pracownik socjalny ma prawo do korzystania z poradnictwa prowadzonego przez superwizorów pracy socjalnej.
- Brak mieszkań komunalnych jak i też lokali socjalnego. Koszty pobytu osób bezdomnych w noclegowniach to ponad 800 zł miesięcznie.
- Problemy, z którymi się spotykamy w codziennej naszej pracy np., bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, przemoc, problemy ludzi w podeszłym wieku i niepełnosprawnych, długotrwałe bezrobocie, powodują że

- potrzebujemy ponadstandardowych metoda działania i większych środków.
- Sama praca socjalna już nie wystarcza. Rodziny i osoby przeżywającej trudności oczekują specjalistycznego poradnictwa np. psycholog jest naszym klientom wręcz niezbędny.
 - Zmienia się obraz klienta pomocy społecznej, to często nie jest już osoba z tz. patologii społecznej. Problemów społecznych nie możemy umiejscawiać tylko w rodzinach o niskich dochodach.
 - Treść art. 115 ustawy o pomocy społecznej mówi, że jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej (m.in., zasiłek stały i składki na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłek okresowy), przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80 % kosztów realizacji zadania .
 - Wynagrodzenia pracowników Ośrodka są nieadekwatne do obowiązków i odpowiedzialności jaką posiadają, a pracujący w terenie nie posiadają służbowych telefonów komórkowych.

Opracowała : Alicja Matejczyk